

Rekabet Kurumu Başkanlığından,

REKABET KURULU KARARI

Dosya Sayısı : 2008-2-248 (Önaraştırma)
Karar Sayısı : 09-11/216-67
Karar Tarihi : 11.3.2009

A. TOPLANTIYA KATILAN ÜYELER

10 **Başkan** : Prof.Dr. Nurettin KALDIRIMCI
Üyeler : Tuncay SONGÖR, Mehmet Akif ERSİN,
Dr. Mustafa ATEŞ, İsmail Hakkı KARAKELLE

B. RAPORTÖRLER : Ekrem SOLMAZ , Evrim Özgül KAZAK

C. BAŞVURUDA BULUNANLAR : Gizlilik talebi bulunmaktadır.

20 **D. HAKKINDA ÖNARAŞTIRMA YAPILANLAR** :- Turkcell İletişim Hizmetleri A.Ş.
Turkcell Plaza Meşrutiyet Cad. No:71 Tepebaşı 34430
İstanbul

- Avea İletişim Hizmetleri A.Ş.
Abdi İpekçi Cad. No:75 Maçka/İstanbul

- Vodafone Telekomünikasyon A.Ş.
Büyükdere Cad. No:67 34398 Maslak/İstanbul

30 **E. DOSYA KONUSU:** Turkcell İletişim Hizmetleri A.Ş., Avea İletişim Hizmetleri A.Ş., Vodafone Telekomünikasyon A.Ş.'nin toplu SMS kontör fiyatlarının aynı ve çok yüksek olduğu, bunun yanı sıra toplu SMS gönderen firmaların yurtdışından daha ucuza kontör temin ederek gönderdikleri SMS'leri bloke ederek abonelere ulaşmasını engelledikleri veya geç ilettikleri bu şekilde söz konusu firmaları kendilerinden kontör almaya zorladıkları ve pazarda tekelleşme yarattıkları iddiası.

F. İDDİALARIN ÖZETİ: Şikayet dilekçesinde özetle;

- 40
- Kendilerinin faaliyetleri gereği üyelerinin bilgilendirilmesi işlemini üyelerinin cep telefonlarına gönderdikleri kısa mesajlarla gerçekleştirdikleri,
  - Kısa mesaj gönderimi için gerekli kontörleri Turkcell İletişim Hizmetleri A.Ş. (Turkcell), Avea İletişim Hizmetleri A.Ş. (Avea) ve Vodafone Telekomünikasyon A.Ş. (Vodafone)'den ya da yurtdışından toplu alım yaparak temin edebildikleri,
  - Ancak, söz konusu üç GSM operatörünün toplu kısa mesaj kontör fiyatlarının aynı ve çok yüksek olduğu (96 Kr olduğu),

- 50
- Kısa mesaj kontörünü yurtdışından 17 Kr'ye temin edebildikleri, ancak bu yolu seçtiklerinde GSM operatörlerinin mesaj sayısı 20'yi geçtiğinde bu mesajları bloke ettiği veya geç ulaştırdığı ve söz konusu operatörler ile yaptıkları telefon görüşmelerinde bu sorunun hallolması için kısa mesaj alımlarını kendilerinden yapmaları gerektiğini belirttikleri,
  - Bu nedenle kendilerinin, anında bilgilendirme yapılması gereken bir piyasaya ilişkin hizmet vermeleri nedeniyle, faaliyetlerinin zorlaştırıldığı,
  - Söz konusu üç operatörün bu suretle pazarda haksız rekabete yol açıp tekelleşme yarattıkları

ifade edilmiştir.

60

G. DOSYA EVRELERİ: Kurum kayıtlarına 30.07.2008 tarih, 4835 sayı, 21.8.2008 tarih, 5519 sayı ve 3.12.2008 tarih ve 8008 sayı ile giren başvuru üzerine hazırlanan 8.1.2009 tarih ve 2008-2-248/İİ-09-ŞDK sayılı İlk İnceleme Raporu, 9.1.2009 tarih, REK.0.06.00.00-110/6 sayılı Başkanlık Önergesi ile Rekabet Kurulu'nun 14.1.2009 tarih ve 09-02 sayılı toplantısında görüşülmüş ve Turkcell, Avea ve Vodafone hakkında önaraştırma yapılmasına karar verilmiştir. Bunun üzerine yapılan inceleme sonucunda hazırlanan 4.3.2009 tarih ve 2008-2-248/ÖA-09-ESO sayılı Önaraştırma Raporu, 6.3.2009 tarih ve REK.0.06.00.00-110/64 sayılı Başkanlık önergesi ile 09-11 sayılı Kurul toplantısında görüşülerek karara bağlanmıştır.

70

H. RAPORTÖRLERİN GÖRÜŞÜ: İlgili raporda; Turkcell, Avea ve Vodafone'un 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 4. maddesini ihlal ettikleri yönünde yeterli bilgiye ulaşamadığı ve bu nedenle 4054 sayılı Kanun'un 41. maddesi uyarınca soruşturma açılmasına gerek olmadığı sonuç ve kanaatine ulaşıldığı ifade edilmektedir.

I. İNCELEME VE DEĞERLENDİRME

I.1. Telekomünikasyon Kurumu'nun¹ Görüşü

Başvurunun Kurum'a ulaşması üzerine 18.8.2008 tarihinde Telekomünikasyon Kurumu (TK)'nun konuya ilişkin görüşü talep edilmiştir. 4.11.2008 tarih ve 7199 sayı ile giriş yapan TK görüşünde şikâyet konusuna ilişkin olarak özetle,

- 80
1. GSM işletmecilerinin telekomünikasyon hizmeti vermek amacıyla TK tarafından yetkilendirildiği,
  2. Toplu mesaj hizmetinin hangi şartlarda verilebileceği hususunun 16/07/2008 tarih ve 2008/DK-08/416 sayılı Kurul kararıyla düzenlendiği, bu kapsamda

....

- a. *Ön ödemeli veya faturalı toplu SMS ayrımı yapılmaksızın satılan SMS'lerin faturaların hizmet sunumunu sağlayan ve tüm sorumluluğun sahibi olan GSM işletmecisi tarafından kesilmesi*

---

¹ Telekomünikasyon Kurumu'nun ismi dosya sürecinde Bilgi Teknolojileri Ve İletişim Kurumu olarak değiştirilmiştir.

koşuluyla toplu SMS hizmetinin, ilgili mevzuat çerçevesinde GSM işletmecileri nam ve hesabına sunulabileceği,

...

- 90 b. *İnternet üzerinden hizmet sunmak isteyenlerin internet sayfalarında ve her türlü satış paketinde, hangi GSM şirketinin nam ve hesabına hizmet sunulduğun ve SMS hizmetinin, ilgili GSM işletmecisi ad ve hesabına yapıldığının açık bir şekilde belirtilmesi,*

...

- c. *Tüketici mağduriyetinin yaşanmaması amacıyla, GSM işletmecileri nam ve hesabına ilgili mevzuat çerçevesinde hareket etmeleri için GSM işletmecilerinin gerekli tedbirleri almakla yükümlü oldukları*

hususlarının karara bağlandığı ifade edilmiştir. Ücretlere ilişkin ise,

- 100 3. Başvuruda yer alan rakamların hesaplanmasına ilişkin somut bir açıklama bulunmamasına rağmen, 406 sayılı Telefon ve Telgraf Kanunu'na göre işletmecilerin söz konusu ücreti ilgili mevzuat, tabi oldukları yetki belgesi ve Kurum düzenlemelerine aykırı olmayacak şekilde serbestçe belirleyebildikleri,
4. GSM işletmecilerinin yurtdışındaki diğer GSM işletmecileri ile aralarında arabağlantı sözleşmeleri imzaladıkları ve arabağlantı sözleşmelerinde yer alan yükümlülükleri yerine getirmek durumunda oldukları,
5. Bu kapsamda, mesajların bloke edilmesinin veya geç iletilmesinin bu yükümlülüklerle aykırılık teşkil edeceği, yurtdışındaki işletmecilerin bu duruma itiraz edebileceği,
- 110 6. Şikayetçinin kontör aldığı yurt dışındaki GSM işletmecisinin, şikayet edilen GSM işletmecileri ile arabağlantı sözleşmesi imzalamamış olduğu durumda ise kısa mesajların iletilmeyeceği ve söz konusu operatörlerin üzerinde bu yönde bir yükümlülüğünün oluşmayacağı

belirtilmiştir.

I.2. Teşebbüsler Tarafından Gönderilen Cevap Yazıları

Turkcell tarafından gönderilen cevap yazısında özetle;

- 120 - SMS'lerin yurtiçinde veya yurtdışında faaliyet gösteren GSM operatörleri tarafından sonlandırılması arasında SMS'lerin gönderilmesinde kullanılan teknik altyapıdan kaynaklanan bazı farklılıkların olduğu,
- Yurtiçinde sonlandırılan SMS'lerin, Turkcell ile diğer operatörler arasında imzalanmış olan arabağlantı sözleşmeleri uyarınca Turkcell tarafından doğrudan diğer operatörlere teslim edildiği ve diğer operatörlerce sonlandırıldığı,
- Yurtdışındaki operatörlerce sonlandırılacak SMS'lerin ise Turkcell tarafından Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu tarafından yetkilendirilmiş işletmecilere teslim edildiği ve bu işletmeciler tarafından SMS'in sonlandırılacağı operatöre iletildiği, bu nedenle SMS'lerin ulaşma sürelerinde farklılıkların olabileceği,

- 130 - Turkcell şebekesinde sonlandırılmak üzere yurtdışındaki GSM operatörlerinden SMS alan firmaların Turkcell tarafından bilinmesinin mümkün olmadığı

belirtilmiştir.

Avea tarafından gönderilen cevap yazısında özetle;

- 140 - Yabancı GSM operatörlerinin şebekelerinden başlayıp Avea'da sonlandırılması gereken SMS'ler konusunda bazen teknik sorunlarla karşılaşıldığı,
- 140 - Mobil telefon şebekesinde SMS gönderilmesini sağlayan Short Message Service Center'larda (SMSC) Avea tarafından gerçekleştirilen güncelleme ve değişikliklerin Avea'nın anlaşmalı bulunduğu yabancı GSM operatörleri tarafından zamanında tanımlanmaması veya yabancı GSM operatörlerinin güncelleme ve değişikliklerinin Avea tarafından zamanında tanımlanmaması durumlarında SMS'lerin iletiminde geçici aksaklıkların oluşabileceği,
- 150 - Bu tür aksaklıklara neden olan teknik sorunların gerekli güncelleme ve değişikliklere ilişkin tanımlamaların yapılması ile giderildiği,
- 150 - Yurtiçindeki GSM operatörleri arasında SMS gönderiminde şebekeler arası "doğrudan arabağlantı " kullanıldığı, yurtdışına yapılan SMS gönderimlerinde ise doğrudan arabağlantı kullanılmadığı, SMS'lerin sonlandırılabilmesi için Signalling Transfer Point (STP) olarak adlandırılan şebeke noktalarına ihtiyaç duyulduğu ve bu nedenle yurtiçi SMS gönderimlerine nazaran yurtdışı SMS iletimlerinin sürelerinin artabileceği ve bu süreçte daha fazla hata ile karşılaşılabileceği,
- 150 - Yurtdışındaki GSM operatörlerinden toplu SMS alımı gerçekleştirerek Türkiye'deki operatörlerin şebekelerine SMS gönderen şirketlerin Avea sistemleri tarafından tespit edilmesinin veya bu şirketlerin gönderdikleri SMS'lerin ayrıştırılmasının mümkün olmadığı

belirtilmiştir.

Vodafone tarafından gönderilen cevap yazısında özetle;

- 160 - Operatörler arasında SMS'lerin sonlandırılmasına yönelik anlaşma olmaması durumunda operatörlerin kendi şebekelerinde sonlandırılan SMS'leri engelledikleri,
- 160 - Yabancı operatörlere SMS gönderilebilmesi için yapılan anlaşma ile yabancı operatörlerinin prefixlerinin, uluslararası çıkışların sağlandığı gateway olarak adlandırılan santrallere tanımlandığı,
- 160 - Vodafone'un SS7 adlı sinyalleşme protokolü kullandığı ve bu protokolü desteklemeyen IP tabanlı protokolleri kullanan GSM operatörlerine SMS atılmadığı, bu problemin sinyalleşme çevirici ve dağıtıcı bir firma ile yapılan anlaşma ile giderildiği,
- 170 - SMS'lerin iletimini sağlayan SMSC'lerin sayısal adreslerinin yurtdışındaki operatörlerde tanımlanmaması durumunda operatörler arasında karşılıklı anlaşma olsa bile SMS'lerin gönderilemediği,

- Bir operatörün kullanıma açmış olduğu prefixlerin tüm operatörlerce tanımlanmış olmasına rağmen operasyonel hatalardan dolayı SMS'lerin sonlandırılmamasının söz konusu olabildiği,
- Yılbaşı, bayram gibi özel günlerde yaşanan yoğunluktan dolayı sinyalleşmede fiziksel kesintinin ortaya çıkabildiği,
- Yurtdışına gönderilen SMS'lerin yurtdışına çıkan Gateway MSC'lere iletilmesi ve yanıt alınması gerektiği için çoğu zaman yurtdışına gönderilen SMS'lerin iletilmesinin, yurtiçi SMS'lerin iletilmesinden daha fazla zaman aldığı,
- Yurtdışından gönderilen ve Vodafone şebekesinde sonlandırılan SMS'lerin hangi firmalar tarafından gönderildiği bilgisine Vodafone'un ulaşmasının mümkün olmadığı

180

belirtilmiştir.

2006-2008 yıllarında yurtdışındaki GSM operatörlerinden gönderilen ve Turkcell, Avea ve Vodafone'un şebekelerine sonlandırılan SMS sayıları aşağıdaki gibidir:

Tablo 1: Yurtdışındaki Operatörlerden Gönderilen SMS Sayısı

Operatör \ Yıl	2006	2007	2008
Turkcell	(.....)	(.....)	(.....)
Avea	(.....)	(.....)	(.....)
Vodafone	(.....)	(.....)	(.....)

* Nisan-Aralık dönemine ait rakam

** Mayıs-Aralık dönemine ait rakam

190

I.3. Yapılan İnceleme, Değerlendirme ve Tespitler

Şikayet başvurusunda, Turkcell, Avea ve Vodafone tarafından sunulan toplu kısa mesaj servisi (SMS) ücretlerinin yurtdışında faaliyet gösteren GSM operatörlerinin toplu SMS ücretlerinden çok yüksek olduğu bunun yanı sıra, söz konusu GSM işletmecilerinin yurtdışından gelen ve daha ucuza temin edilen söz konusu toplu SMS'leri bloke ettiği veya abonelere geç ilettiği ve bu yolla kendilerinden SMS alımını teşvik ettiği iddia edilmiş ve söz konusu üç operatörün de aynı şekilde davranarak tekelleşmeye çalıştıkları öne sürülmüştür². Şikayet konusunun değerlendirilmesinden önce sektörün işleyişi bakımından genel bir bilgi vermek yerinde olacaktır.

200

Toplu kısa mesaj gönderimi bireylere, şirketlere, kurumlara bilgilendirme, duyuru yapma gibi konularda özellikle şirketler (kurumsal kullanıcılar) tarafından tercih edilen bir yöntemdir. Yukarıda yer verilen TK görüşünden de anlaşılacağı üzere, halihazırda toplu kısa mesaj gönderimi servisinden yararlanmak isteyen şirketler, Türkiye'de Turkcell, Avea ve Vodafone olmak üzere üç GSM operatörünün nam ve hesabına çalışan firmalardan bu hizmeti satın alabilmekte

² Şikayet dilekçesinde, yurtdışında faaliyet gösteren GSM operatörlerinden toplu SMS alımı gerçekleştirildiği ifade edilmekle birlikte, söz konusu SMS'lerin (internet üzerinden faaliyet gösteren veya diğer şekillerde çalışan) aracı kurumlardan mı yoksa doğrudan yurtdışında faaliyet gösteren operatörlerden mi temin edildiği bilgilerine yer verilmemektedir. Söz konusu bilgi şikayetçiden talep edilmiş, ancak herhangi bir cevap alınamamıştır.

210 ve kullanıcılarına ulaşabilmektedir. Toplu SMS sunan firmalar internet üzerinden de hizmet verebilmektedir. İnternet üzerinden faaliyet gösteren söz konusu firmalar tarafından yerli ve yabancı GSM operatörlerine ait SMS'ler satışa sunulabilmektedir. Şirketler, bilgisayarlarına belirli programları yükledikten sonra bu firmaların internet sitelerinden ön ödemeli, faturalı, belirli bir dönem için kullanım taahhütlü vb. şekillerde toplu kontör satın alıp, bu kontörleri üyelerine/müşterilerine kısa mesaj atmak için kullanmaktadırlar.

220 Başvuru dilekçesinde yer verilen iddialardan birincisi Avea, Turkcell ve Vodafone tarafından sunulan toplu SMS fiyatlarının aynı ve 96 Kr olduğu, söz konusu fiyatın yurtdışından 17 Kr'ye temin edilebilen toplu SMS fiyatlarının oldukça üzerinde olduğu iddiasıdır. Bu çerçevede öncelikle Avea, Turkcell ve Vodafone tarafından uygulanan toplu SMS tarifelerinin incelenmesi gerekmektedir. Söz konusu teşebbüslerin 2006-2008 yılları arasında geçerli olan toplu SMS tarifeleri aşağıdaki gibidir:

Tablo 2: GSM Operatörlerinin Toplu SMS Fiyat Tarifeleri (Kr/adet)

Turkcell		Avea		Vodafone		
Tarih Aralığı	Fiyat	Tarih Aralığı	Fiyat	Tarih Aralığı	Fiyat	
					Şebeke İçi	Şebeke Dışı
28.2.2006'dan Önce	(....)	30.11.2005-13.11.2007	(....)	23.7.2008-3.10.2008	(....)	(....)
28.2.2006-1.8.2008	(....)	13.11.2007 Sonrası	(....)	3.10.2008-8.1.2009	(....)	(....)
1.8.2008 Sonrası	(....)			8.1.2009 Sonrası	(....)	(....)

* Fiyatlara KDV ve ÖTV dahildir.

Görüldüğü üzere Turkcell, Avea ve Vodafone'nun 2006-2008 tarihleri arasındaki toplu SMS fiyatları şikayet dilekçesinde yer verildiği şekliyle 96 Kr olarak gerçekleşmemektedir. Bununla birlikte, söz konusu fiyatların 96 Kr'nin oldukça altında (...) Kr ile (...) Kr arasında seyrettiği görülmektedir.

230 Yukarıda verilen bilgilere ek olarak, yurtdışında faaliyet gösteren GSM operatörlerine ait SMS'lerin de pazarlandığı internet üzerinden toplu SMS satışı yapan firmaların fiyatlarının incelenmesi de faydalı olacaktır. Yapılan araştırmalarda, kısa mesaj tarifelerine ilişkin internet sitelerinde farklı fiyatların geçerli olduğu görülmüştür. Örneğin, www.websms.com.tr adresinde Türkiye'de faaliyet gösteren GSM operatörlerine toplu kısa mesaj gönderme ücreti 6,78 Kr olarak belirlenmiştir. www.pusulams.com adresinden ise Vodafone ve Avea'ya en yüksek düzeyde 6,6 Kr'ye, Turkcell'e ise 9,9 Kr'ye kısa mesaj göndermenin mümkün olduğu görülmektedir. Bunun yanı sıra, yurtdışından belirli sitelerden (örneğin www.clickatell.com sitesinden) en yüksek miktarda (250.000 ve 500.000 kontör için) vergiler hariç Vodafone ve Avea'ya doğru mesajlar için yaklaşık 5,4 Kr (0,027 Avro), Turkcell'e doğru mesajlar için ise, yaklaşık 10,2 Kr'lik (0,051 Avro) bir ücret ödeyerek mesaj gönderilebilmektedir. Bu çerçevede internet üzerinden hizmet sunan firmalardan şikayet dilekçesinde yer verilen fiyatın da (17 Kr) altında fiyatlardan toplu SMS alabilmek mümkün olduğu görülmektedir. Söz konusu ücretlere ilişkin özet tablo aşağıda yer almaktadır:

Tablo 3: Toplu Kısa Mesaj Ücretleri

Telekom Atlas On-Line (www.pusulasm.com)*	Turkcell'e doğru	9,9 Kr
	Vodafone'a doğru	6,6 Kr
	Avea'ya doğru	6,6 Kr
SERVER GLOBAL Bilişim Hiz. ve Tic. Ltd. Şti. (www.websms.com.tr)	6,78 Kr	
www.clickatell.com **	Turkcell'e doğru	10,2 Kr
	Vodafone'a doğru	5,4 Kr
	Avea'ya doğru	5,4 Kr

* Vergiler dahil fiyatlardır. ** Vergiler hariç fiyatlar yayınlanmaktadır.

Yukarıda yer verilen bilgilerden,

- Turkcell, Avea ve Vodafone'na ait toplu SMS tarifelerinin şikayet dilekçesinde yer verildiği şekliyle aynı ve 96 Kr olmadığı, aksine söz konusu tarifelerin birbirlerinden farklı ve 96 Kr'nin oldukça altında seyrettiği,

- 250 - Söz konusu tarifelerin yurtdışında faaliyet gösteren GSM operatörlerine ait kontrollerin de pazarlandığı internet üzerinden hizmet sunan firmaların fiyatları ile karşılaştırıldığında şikayet dilekçesinde yer verildiği gibi aşırı olmadığı

görölmektedir.

- Şikayet konusuna ilişkin değerlendirilmesi gereken diğer bir husus ise, Türkiye'de faaliyet gösteren söz konusu üç operatörün yurtdışından gelen toplu mesajları bloke ettiği veya geç ilettiği iddiası oluşturmaktadır. Bu iddianın öncelikle Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu (BTK) görüşü çerçevesinde değerlendirilmesi gerekmektedir. İlgili BTK görüşünde, yurtdışındaki operatörlerle Türkiye'deki operatörler arasında arabağlantı sözleşmesi *imzalanmamış* olduğu durumda söz konusu operatörler aracılığıyla gönderilen mesajların iletilemeyeceği, her iki taraf arasında arabağlantı sözleşmesi *imzalandığı* takdirde ise mesajların bloke edilmesi durumunun bu iki operatör arasında sözleşme yükümlülüklerinin yerine getirilmemesi kapsamında sorun oluşturacağı ifade edilmiştir. Bu anlamda öncelikle şikayetçinin toplu SMS temin ettiği GSM operatörü ile Turkcell, Avea veya Vodafone arasında arabağlantı anlaşmasının bulunup bulunmadığının tespit edilmesi gerekmektedir. Bu çerçevede şikayetçiden bilgi talep edilmiş, ancak herhangi bir cevap alınamamıştır. Dolayısıyla şikayet dilekçesinde yer verilen SMS'lerin bloke edilmesinin, ilgili GSM operatörleri arasında herhangi bir arabağlantı sözleşmesinin bulunmamasından kaynaklanması muhtemel görünmektedir. Bununla birlikte BTK görüşünde yer verilen GSM işletmecilerinin yurtdışındaki diğer GSM işletmecileri ile aralarında arabağlantı sözleşmeleri imzaladıkları ve arabağlantı sözleşmelerinde yer alan yükümlülükleri yerine getirmek durumunda oldukları, dolayısıyla GSM işletmecilerinin arabağlantı kapsamında hizmet sundukları tüketicilere ait SMS'leri geciktirerek veya bloke ederek
- 260
- 270

280 göndermelerinin yapmış oldukları arabağlantı anlaşmalarına aykırılık teşkil edeceği ve yurtdışındaki işletmecilerin bu duruma itiraz edebileceği bilgileri çerçevesinde şikayetçinin toplu SMS'lerin bloke edilmesi veya geç iletilmesine karşılık olarak SMS'leri satın aldığı GSM operatörüne başvurabileceği ve problemin ilgili GSM operatörleri arasındaki arabağlantı anlaşmaları çerçevesinde sonuçlandırılabilirliği görülmektedir.

290 Bununla birlikte, şikayet dilekçesinde yer verilen her üç operatörün de bu uygulamayı aynı anda başlattığı, bu yolla yurtdışında faaliyet gösteren GSM operatörlerinden daha ucuza temin edilebilen SMS'ler yerine kendilerinden SMS alınmasını sağlamayı amaçladıkları ve söz konusu üç operatör arasında bu amaç doğrultusunda bir tekel oluşturulduğu iddiaları karşısında, Avea, Vodafone ve Turkcell arasında yurtdışı kaynaklı SMS'lerin bloke edilmesi veya geç iletilmesi alanında bir koordinasyon içerisinde bulunup bulunmadıklarının değerlendirilmesi gerekmektedir.

300 Bu bağlamda tespit edilmesi gereken konu ise, her üç operatörün bu uygulamayı gerçekleştirebilmesi için teknik yeterliliğe sahip olup olmadığının, bir başka ifadeyle Türkiye'de mukim firma veya şahıslara, yurtdışında faaliyet gösteren GSM operatörlerine ait toplu SMS'leri pazarlayan firmalar aracılığıyla Türkiye'deki operatörlerde sonlandırılmak üzere gönderilen SMS'ler ile bunun dışındaki yollarla yurtdışından Türkiye'deki operatörlere gönderilen SMS'leri birbirlerinden ayırt edebilecek ve bloke edebilecek bir sistemin kurulmasının teknik olarak mümkün olup olmadığıdır. Nitekim, söz konusu üç operatörün bu sisteme sahip olmaması durumunda, şikayet konusu uygulamayı gerçekleştirilmelerinin güçleşeceği düşünülmektedir. Konu ile ilgili olarak her üç GSM operatörünce de yurtdışından gönderilen ve şebekelerinde sonlandırılan SMS'lerin hangi firmalar tarafından gönderildiği bilgisinin sistemleri tarafından tespit edilmesi ve bu firmaların gönderdikleri SMS'lerin ayrıştırılmasının mümkün olmadığı ifade edilmiştir. Bu çerçevede mevcut bilgiler ışığında şikayet konusu uygulamanın teknik olarak uygulanabilir olmadığı görülmektedir.

310 Bununla birlikte, söz konusu uygulamanın teknik olarak mümkün olduğunun kabul edilmesi halinde ise Avea, Vodafone ve Turkcell arasında toplu SMS'ler ile ilgili olarak kartel benzeri bir oluşumun varlığının gösterilmesi gerekmektedir. Şikayet dilekçesinde yer verildiği şekliyle yurtdışında faaliyet gösteren GSM operatörlerinden daha ucuza temin edilen toplu SMS'leri şebekelerinde sonlandırmayarak veya geç ileterek firmaları kendilerinden toplu SMS almaya ileten söz konusu operatörlerin, toplu SMS fiyatlarına ilişkin olarak bir koordinasyon içerisinde olmalarını beklemek yanlış olmayacaktır. Nitekim şikayet dilekçesinde de daha önce ifade edildiği üzere, söz konusu operatörlerin toplu SMS fiyatlarının yurtdışı kaynaklı operatörlerin toplu SMS fiyatlarından yüksek (96 Krş.) ve aynı olduğu iddia edilmektedir. Öte yandan, söz konusu operatörlerin toplu SMS fiyat tarifeleri incelendiğinde;

- 320 - Operatörlerin toplu SMS fiyatlarının (...) Krş ile (...) Krş arasında değişiklik gösterdiği,
- Turkcell'in toplu SMS fiyatlarının genel olarak diğer operatörlerin fiyatlarından yüksek olduğu,
- Operatörlerin toplu SMS tarifelerini genel olarak 1-2 yılda bir değiştirdikleri, söz konusu değişikliklerin farklı tarihlerde gerçekleştirildiği

ve dolayısıyla fiyat değişikliklerine ilişkin olarak operatörler arasında bir birliktelik veya uyumun bulunmadığı

görülmektedir.

Bu çerçevede, şikayet konusu uygulamanın teknik olarak mümkün olduğu kabul edilse dahi, söz konusu operatörler arasında toplu SMS fiyatlarına ilişkin olarak kartel benzeri bir oluşumun bulunmadığı görülmüştür.

330

J. SONUÇ

Düzenlenen rapora ve incelenen dosya kapsamına göre dosya konusu iddialara ilişkin olarak, Turkcell İletişim Hizmetleri A.Ş., Avea İletişim Hizmetleri A.Ş. ve Vodafone Telekomünikasyon A.Ş. hakkında 4054 sayılı Rekabetin Korunması Hakkında Kanun'un 41. maddesi uyarınca soruşturma açılmasına gerek olmadığına, şikayetin reddine OYBİRLİĞİ ile karar verilmiştir.